

บาปของโลกสมัยใหม่

ภาพ : www.timeonline.com

เมื่อ ๒๐ ปีก่อน ขณะที่สังคมโลกกำลังก้าวผ่านยุคสงครามเย็น โดยมีสัญลักษณ์ของการสิ้นสุดตามมา คือการรื้อทำลายกำแพงเบอร์ลินลงเมื่อปี ค.ศ.๑๙๘๙ ในศาสนจักรคาทอลิกได้ออกเอกสารฉบับหนึ่งที่แสดงความห่วงใยต่อสภาพความเป็นจริงของสังคม โดยใช้ชื่อเรียกกันตรงๆว่า สมณสาสน์เรื่องความห่วงใยเรื่องสังคม (Sollicitudo Rei Socialis) สาระสำคัญที่ปรากฏคือ การเตือนทุกคนให้เฝ้าระวังสถานการณ์ของโลกขณะนั้นว่า การสิ้นสุดภาวะสงครามเย็นมิใช่เป็นชัยชนะ หรือโลกจะมีความสงบแต่อย่างใด แต่สิ่งที่กำลังคืบคลานเข้ามาคุกคามชะตากรรมของมนุษยชาติคือ การพัฒนาเศรษฐกิจเสรีนิยมแนวใหม่ ซึ่งเป็นตัวการที่ยิ่งซ้ำเติมความเหลื่อมล้ำทางสังคมจากที่เป็นอยู่ให้มีความเข้มข้นมากขึ้น ไม่ว่าปัญหาหนี้สิน คนว่างงาน ทรัพยากรธรรมชาติถูกตัดทอนไปป้อนการผลิตภาคอุตสาหกรรม ฯลฯ ศาสนจักรขณะนั้นวิพากษ์นโยบายการพัฒนาที่อิงตลาดเป็นสำคัญนี้ ว่าเป็นโครงสร้างบาปทางสังคม ซึ่งเกิดมาจากหน่ออ่อนในจิตใจของมนุษย์ที่ปราศจากคุณธรรมและกระหายอำนาจ เป็นมนุษย์ผู้เกี่ยวข้องในภาคธุรกิจและการเมือง ซึ่งกลายเป็นกลุ่มก้อนของมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่ใช้กลไกทางการเมืองเข้าไปครอบงำ ตักตวงผลประโยชน์ของผู้ด้อยกว่าอย่างเต็มที่

บาปทางสังคมจากอดีตที่ศาสนจักรคาทอลิกเห็นเป็นเงามืด เห็นได้ชัดเจนในปัจจุบัน เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ศาสนจักรได้หยิบปรากฏการณ์ทางสังคม ๗ ประเด็นจาก ๔ เรื่องใหญ่ๆขึ้นมา พร้อม

ภาพ : www.bloggang.com

กับกล่าวว่า สังคมกำลังเผชิญหน้ากับรูปแบบใหม่ของบาปทางสังคมร่วมสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ เรื่องที่หนึ่ง ประเด็นชีวิตจริยธรรม จากการค้นคว้าทดลองเปลี่ยนแปลงพันธุกรรม โดยเฉพาะการทดลองเกี่ยวกับตัวอ่อนมนุษย์ ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ เรื่องที่สองเป็นประเด็นทางสังคม คือ ปัญหาการค้าและการเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นตัวการสำคัญในการทำลายความคิดและสติปัญญาของมนุษย์ โดยเฉพาะเหยื่อกลุ่มใหญ่ของสังคมที่เป็นเยาวชน เรื่องที่สาม เกี่ยวกับความไม่ยุติธรรมทางสังคม การสั่งสมความร่ำรวยมากเกินไปจนความจำเป็นของบรรดาบริษัทข้ามชาติ และนักลงทุน

ปัญหาช่องว่างระหว่างคนร่ำรวยและคนยากจน ซึ่งยิ่งที่ยิ่งกว้างขึ้น เรื่องสุดท้าย คือ การสร้างมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งบนพื้นโลกและอากาศ

เมื่อมีรูปแบบบาปทางสังคมใหม่นี้แล้ว บาปสำคัญๆ ที่พระศาสนจักรเคยประกาศไว้ตั้งแต่ศตวรรษ ที่ ๖ สมัยพระสันตะปาปาเกรกอรีผู้ยิ่งใหญ่ อันได้แก่ จองทอง อิจฉา ตะกละ โลภ ตัณหา โกรธ เกียจคร้าน (บาปในระดับปัจเจกบุคคล) ก็ยังเป็นสิ่งที่ผู้มีความเชื่อต้องปฏิบัติให้ห่างจากบาปทั้ง ๗ นั้นอยู่เช่นเดิม แต่สิ่งที่ต้องตระหนัก คือ บาปทางสังคม มีสาเหตุหรือที่มาจากรื่องต้องห้ามทั้ง ๗ เรื่องที่มักเกิดขึ้นในใจมนุษย์เสมอ เป็นบาปของมนุษย์ปุถุชนแต่ละคน ที่เมื่อมารวมตัวกันเป็นสถาบัน บริษัทหรือกลุ่มผู้บริหาร ก็สร้างความไม่ชอบธรรม กดขี่ เอาัดเอาเปรียบ เพียงเพื่อผลประโยชน์และความมั่งคั่งส่วนตัว ขณะเดียวกันได้สร้างผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมากในสังคม

ภาพ : www.atl.com

การค้นคว้าทดลองทางวิทยาศาสตร์ หากกระทำบนพื้นฐานความคิดว่ามนุษย์ทุกคนต่างก็มีศักดิ์ศรีเสมอกัน ก็คงไม่เป็นเรื่องที่ถกเถียงกันกว้างขวาง แต่มนุษย์ยิ่งตบวงแห่งความโลภ ความอิจฉา การแข่งขันเพื่อได้เปรียบทางเศรษฐกิจหรือทางธุรกิจ การยกย่าย่ำเหยียบพันธุกรรม การใช้ประโยชน์จากเซลล์ตัวอ่อนมนุษย์ที่มีสิทธิจะมีชีวิตเช่นตัวอ่อนอื่นๆ หรือถือว่าอวัยวะส่วนอื่นยังคงอยู่ของผู้ป่วยทางสมองที่ยังมีลมหายใจอยู่ เป็นสินค้าที่ขายได้ กลายเป็นเรื่องที่กระทำได้

ปัญหาการค้าและเสพยาเสพติด ความยุติธรรมทางสังคมจากการเพิ่มขึ้นของคนยากจน สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงไปจากการเพิ่มขึ้นของก๊าซคาร์บอนที่มาจากภาคการผลิตอุตสาหกรรม เราเห็นภาพของผู้คนที่ติดอยู่กับแต่ละปัญหาอย่างชัดเจน เด็กและเยาวชนที่ควรจะได้โตมาในสังคมอย่างมีสุขภาพกายและจิตที่ดี กลับกลายเป็นเหยื่อติดยากลุ่มใหญ่ เกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา ชาวประมง ผู้ใช้แรงงาน รวมไปถึงลูกจ้างทั่วไป ตกอยู่ในสภาพส่ำลักความจนและยากที่จะหลุดพ้น

เราได้ยินคำพูดที่แสดงถึงความพอใจเมื่อประเทศของเราได้เปรียบในการปลูกข้าว ขณะที่เพื่อนต่างภูมิภาคประสบความแห้งแล้ง หรือน้ำท่วมจนไม่อาจจะเพาะปลูกได้ แต่ไม่เคยที่จะหาความจริงว่าชาวนาหรือเกษตรกรต้องแบกรับภาระในการจ่ายค่าเช่าที่ดินสูงขึ้น มิใช่เป็นค่าเช่ารายปีเท่านั้น แต่ต้องจ่ายค่าเช่าต่อฤดูกาลเพิ่มขึ้นด้วย รวมทั้งค่าน้ำ และน้ำมัน ซึ่งเมื่อขึ้นราคาแล้วไม่เคยลดลงอีกเลย ต่างจากผลผลิต การจะได้ราคาดีสักครั้งถือเป็นความฝันที่แทบจะไกลเกินเอื้อม

เรามุ่งเรื่องการส่งออกผลผลิตแต่ไม่เหลียวแลต้นทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของคนระดับล่างซึ่งเป็นผู้ผลิตเลย เราเอาวิธีการผลิตแบบผูกขาดมาทำลายการผลิตแบบพื้นบ้าน ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่สูงขึ้นและเป็นวาระหลักของโลกขณะนี้ ก็เป็นผลของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

ภาพ : www.nstlearning.com

อย่างไม่บันยะบันยัง ผนวกกับการเล่นการเมืองของกลุ่มบรรษัทมหาอำนาจ กำลังสร้างคลื่นสึนามิ กระทบผู้คนระดับต่างๆ ในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับบาปทาง สังคมทั้งสิ้น

บาปทางสังคม เป็นบทสะท้อนความสัมพันธ์ของบุคคลแต่ละคนกับผู้อื่น บาปทาง สังคมเกิดขึ้นจากการที่มนุษย์ผู้หนึ่งไม่สามารถรักตนเอง และไม่รักผู้อื่น จึงเปิดช่องให้ สิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับความดีผุดขึ้นมาครอบงำพฤติกรรมตนเองจนไปรบกวนผู้อื่น การที่เราเอาชีวิตมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของการทดลองทางวิทยาศาสตร์ก็เพราะเราไม่เคารพ ชีวิตของตนเองและผู้อื่น สิ่งแวดล้อมเต็มไปด้วยมลพิษก็เพราะเรามีผุ่นที่สกปรกใน จิตใจเรา เยาวชนตกเป็นเหยื่อของยาเสพติดก็มาจากผู้ผลิตที่หัวใจเสพติดความโลภ ผู้คนตกอยู่ในสภาพขาดสนมากขึ้นก็เพราะจิตใจของนักธุรกิจยากที่จะรักและเห็นอก เห็นใจผู้อื่น

ท่าทีของพระศาสนจักรในยุคสังคมร่วมสมัยนี้ มิได้เชิญชวนให้แต่ละคนเอาตัวรอดพ้นจากการ กระทำที่มีเหตุจากบาประดับส่วนตัว โดยไม่สนใจสังคมและผู้คนรอบข้างอีกต่อไป แต่เรียกร้องให้ทุกคน หันมาปรับเปลี่ยนความคิดของตนเอง และร่วมแก้ไข ขจัดโครงสร้างบาปทางสังคม ที่กำลังทำลายความ ศักดิ์สิทธิ์ของชีวิตและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เป็นการหันกลับไปมีชีวิตอยู่เพื่อผู้อื่น การเริ่มกระทำ ต่อคนอื่นก่อน เหมือนดังที่เราอยากได้รับการกระทำเช่นนั้นตอบ นี่เป็นความรักทางสังคม เป็นบัญญัติ เอกที่คำจุนโลกได้เสมอ

แนะนำหนังสือ

การเลี้ยงดูเด็กเป็นเหมือนเรื่องใหญ่ๆ ที่ถูกเก็บเอาไว้ในชีวิตเล็กๆ เพราะ ความลับของเด็กๆ นั้นต้องการรหัสผ่านคือ "การรับฟังอย่างแท้จริง" สำหรับใช้ เปิดเข้าไปค้นพบโลกแห่งความสุขที่ถูกกีดกร้อนด้วยความโศกเศร้าจากนานา บััจฉัยอันแฝงพิษภัยของโลกสมัยใหม่ เราในฐานะผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นคุณพ่อคุณแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้อ่านที่ยังไม่มีครอบครัวก็ตาม ล้วนจำเป็นต้องฟังเสียงเด็กบ้าง! เพื่อตั้งต้นปกป้องรักษาหัวใจดวงน้อยกันอย่างจริงจังเสียแต่วันนี้

"ฟังเสียงเด็กบ้าง!" จุดเริ่มต้นการเลี้ยงดู เพื่อรักษาหัวใจดวงน้อย (The Psalms of Children)

เขียนโดย แพทย์หญิงเออร์ซูลา เอ็ม แอนเดอร์สัน / วิมล กมลตระกูล แปล

สนใจหาซื้อได้ตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป หรือ ติดต่อ สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก โทร. ๐-๒๘๘๘๑-๑๗๓๔

